

Γράμμα του Διευθυντή Σύνταξης

Καρδιοαγγειακή Ιατρική 2025. Εκτιμήσεις και Προτεραιότητες

ΠΑΝΟΣ Ε. ΒΑΡΛΑΣ

Καθηγητής Καρδιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης

Η Καρδιοαγγειακή Ιατρική σε σημαντικό βαθμό συναρτάται με τις κοινωνικό οικονομικές συνθήκες της εποχής της.

Προ πενήντα ή ογδόντα ετών, όταν οι πληθυσμοί είχαν εξαιρετικά πτωχές συνθήκες διαβίωσης, ο ρευματικός πυρετός συχνότατος και τα αντιβιοτικά απόλυτα, οι βαλβιδοπάθειες και ιδιαίτερα αυτή της μιτροειδούς, αντιπροσώπευαν τις κύριες καρδιακές παθήσεις. Προοδευτικά, ο ρευματικός πυρετός ουσιαστικά εξέλειπε και συνάμα οι σύνοδες βαλβιδοπάθειες.

Ακολούθησαν, στις βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες, η καταναλωτική ευμάρεια, η καθιστική ζωή και νοσηρές συνήθειες, όπως το κάπνισμα. Η στεφανιαία νόσος και τα σύννοδά της, όπως ο αιφνίδιος θάνατος, ανεδείχθησαν ως τα κεντρικά στοιχεία των νέων καρδιοπαθειών.

Οπωσδήποτε, η στεφανιαία νόσος εξακολουθεί να μαστίζει τους πληθυσμούς, ιδιαίτερα αυτούς που βιώνουν καθυστερημένα σε σχέση με τη Δυτική Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες, την ευμάρεια και την υπερκατανάλωση.

Συμβαίνει όμως, στις αναπτυγμένες χώρες να μεταβάλλεται η Δημογραφική σύνθεση του πληθυσμού. Οι αυξημένες ηλικίες πλειοψηφούν. Ταυτόχρονα, ο χαρακτήρας των καρδιοαγγειακών νόσων μεταβάλλεται. Υποχωρεί η στεφανιαία νόσος και αυξάνονται οι εκφυλιστικές καρδιοπάθειες του γήρατος.

Συνεπείκενα, οι καρδιοαγγειακές παθήσεις που θα κυριαρχούν εξελικτικά τα επόμενα χρόνια θα έχουν διαφορετικό χαρακτήρα, σε σημαντικό βαθμό, σε σχέση με τις σημερινές πραγματικότητες και αντίστοιχα χρειάζεται να υπολογιστούν το κόστος και οι ανάγκες.

Υπολογίζεται ότι οι νέες επιδημίες θα είναι η

κολπική μαρμαρυγή, οι εκφυλιστικές βαλβιδοπάθειες και η καρδιακή ανεπάρκεια. Οπωσδήποτε, σημαντικό ποσοστό θα κατέχουν τα αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια. Χρειάζεται επομένως, έγκαιρα και συστηματικά να υπολογιστούν οι ανάγκες των επόμενων ετών.

Η στεφανιαία νόσος δε θα εξαλειφθεί. Θα συνεχίσει να πλήττει, κυρίως εξ αιτίας της αυξανόμενης συχνότητας του σακχαρώδη διαβήτη. Είναι όμως σαφές, ότι οι ηλικίες των ογδόντα και των ενενήντα χρόνων, θα απαιτούν δραστικότερη διαγνωστική και θεραπευτική παρέμβαση, για ένα σύνολο εκφυλιστικών καρδιοαγγειακών προβλημάτων.

Εδώ ακριβώς έγκειται η ανάγκη νέας ανάλυσης, αφού η νοσηλεία αυτών των ηλικιών προϋποθέτει περισσότερες νοσοκομειακές κλίνες, υψηλότερο κόστος νοσηλείας και αυξημένη νοσηλευτική κάλυψη.

Θα είναι όμως τα συστήματα υγείας ικανά (affordability), να υποστηρίξουν τις νέες ανάγκες; Όλες οι εκτιμήσεις συνηγορούν για το αντίθετο. Το δημόσιο σύστημα υγείας θα ευρευθεί, ή ίσως ήδη ευρίσκεται σε αδιέξοδο, για να καλύψει με επάρκεια και αξιοπρέπεια, τις εξελικτικά διαμορφούμενες ανάγκες.

Εμφανείς λύσεις δεν υπάρχουν. Υπάρχει όμως, η άμεση ανάγκη, λεπτομερούς ανάλυσης, με βάση ειδικά μοντέλα στατιστικής εκτίμησης, όλων εκείνων που θα ακολουθήσουν, ώστε να έχουμε κατάλληλα προετοιμαστεί.

Είναι σαφές, ότι οι επιστημονικές εταιρείες και οι αρμόδιοι κρατικοί φορείς οφείλουν να εργαστούν, ώστε να αποτυπώσουν με ουσιαστικό και αληθή τρόπο, τις ανάγκες των αμέσως επόμενων δεκαετιών. Αυτό επιβάλλει η λογική και οι εξελίξεις.